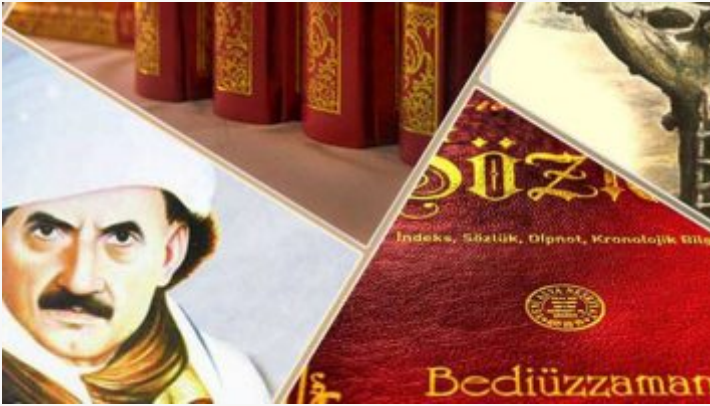
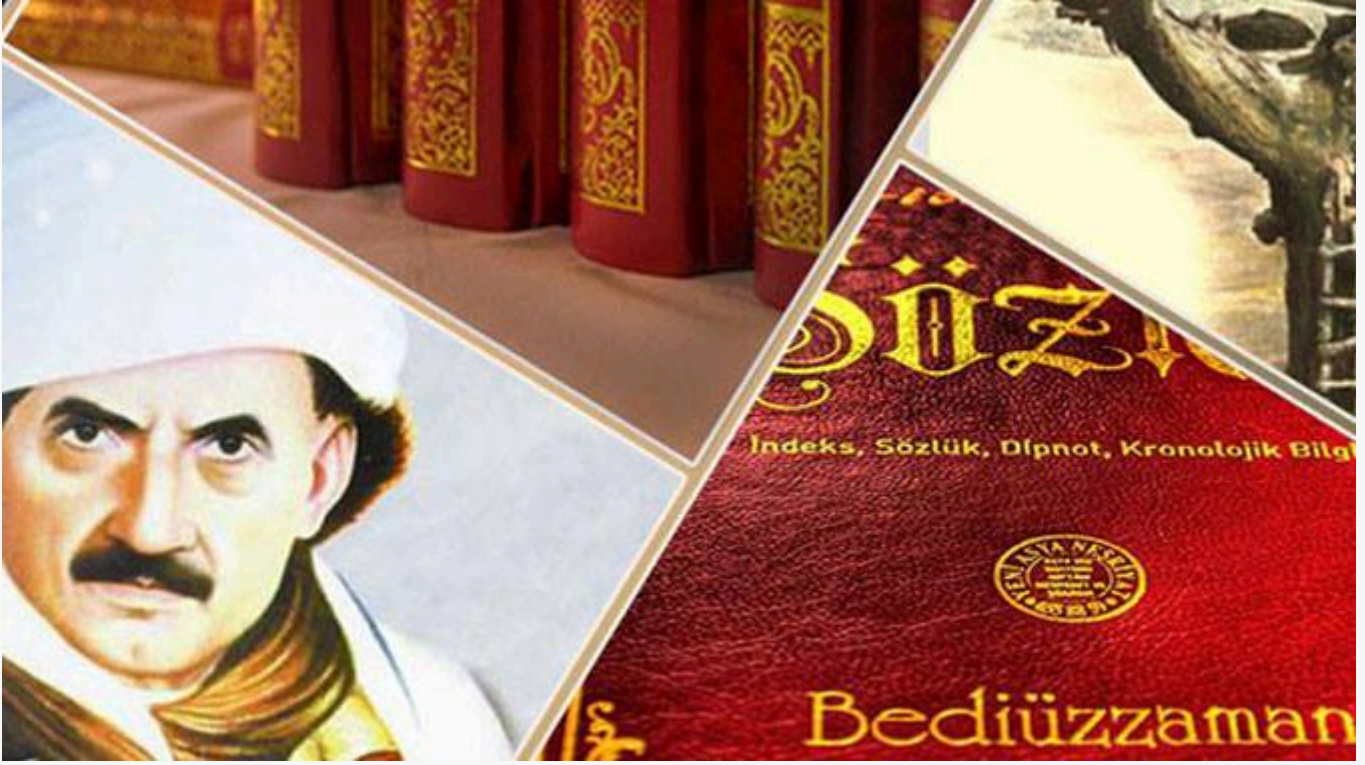

Hakikî imanın göstergesi ve ihlâsın sadefi: Tevekkül

Tevekkülün kelime mânâsı; vekîl kılma, işi başkasına havale etme. Allah'a dayanma ve güvenme, gücünün yetmediği yerde Allah'tan bekleme. Bir işin gerçekleşmesi için gereken çalışmayı ve çabayı gösterip sebeplere başvurduktan sonra işi Allah'a bırakma, neticeyi O'ndan bilme, kadere razı olmaktır.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri, Risâle-i Nur'da tevekkül üzerinde çok durmuş, "Aziz, sıddık, sarsılmaz ve tevekkülün mahiyetini ve kıymetini anlayan kardeşlerim" 1 ifadeleriyle tevekkülün büyük önemine ve mü'min için zarurî olduğuna dikkat çekmiştir. Çünkü "İnsan zayıftır, belâları çok; fakirdir, ihtiyacı pek ziyâde; âcizdir, hayat yükü pek ağır. Eğer Kadîr-i Zülcelâl'e dayanıp tevekkül etmezse ve itimad edip teslim olmazsa, vicdânî dâim azab içinde kalır. Semeresiz meşakkatler, elemeler, teessüfler onu boğar; ya sarhoş veya canavar eder." 2

Hakikî imanın bir göstergesi olan "tevekkül, istinad ve istimdat noktalarını tazammun ediyor." 3 Bu yüzden "İnsan zaaf ve aczini ve fakr ve ihtiyacını, bir Kadîr-i Rahîme tevekkül ile tedâvi eder. Hayat ve vücudun yükünü, Onun kudretine, rahmetine teslim edip, kendine yüklemeyip, belki kendisi o hayatına ve nefsine biner hükmünde bir rahat makam bulur. Kendisinin nâtik bir hayvan değil, belki hakikî bir insan ve makbul bir misafir-i Rahmân olduğunu bildirir." 4

"Tevekkül etmek isteyenler (başkasına değil) sadece Allah'a güvensinler" 5 âyetinden hareketle iki ayrı tevekküle dikkat çeken Üstad Bediüzzaman Hazretleri, "birbirinden nihayet derecede baîd, hattâ biri tembelliğin ünvanı, diğeri hakikî ihlâsın sadefi olan iki tevekkülü—ki, biri, meşietin muktezâsı olan esbab arasındaki nizama karşı temerrüd hükmünde olan, tertib-i mukaddemattaki bir tevekkül-ü tembelâne; diğeri, İslâmiyetin muktezâsı olan, netice itibarıyla gerdendâde-i tevfiğ olarak vazife-i ilâhiyeye karışmamakla terettüb-ü neticede mü'minâne tevekküldür" 6 sözleriyle ışık tutmuştur. İhlâsın sadefi ve mü'minâne tevekkül olarak nitelediği doğru ve hakikî tevekkülün mahiyetini Yirmi Üçüncü Söz'ün Üçüncü Noktasında ele alan Üstad Bediüzzaman Hazretleri, "Yanlış anlama! Tevekkül, esbâbı bütün bütün reddetmek

değildir. Belki, esbâbı dest-i kudretin perdesi bilip riâyet ederek; esbâba teşebbüs ise, bir nev'î duâ-i fiilî telâkkî ederek; müsebbebâtı yalnız Cenâb-ı Haktan istemek ve neticeleri O'ndan bilmek ve O'na minnettar olmaktan ibârettir”7 sözleriyle de tevekkülün veciz bir tarifini yapmıştır.

Bu mânâlar ışığında, mü'minâne tevekkül birçok meziyeti içine almaktadır. Meselâ, mü'min, âlemdeki nizama riâyet etmekle tevfik-i ilâhîyi; sebepleri kudret elinin perdesi bilip teşebbüs etmekle fiilî duâyı; neticeleri Allah'tan istemek, bilmek, başkalarına değil sadece Allah'a minnettar olmakla; hem tevhidî, hem ihlâsî, hem rıza-i ilâhîyi kazanmakta; hem de “kâinatın dilencililiğinden ve her hadisenin karşısında titremekten ve hodfüruşluktan ve maskaralıktan ve şekâvet-i uhreviyeden (âhîret azabından) ve tazyikat-ı dünyeviye (dünyevî baskı ve sıkıntılar) hapsinden kurtulmaktadır.”8 Bu itibarla, her mü'min “gayet kuvvetli bir nokta-i istinat olan iman-ı billahtan gelen”9 “tevekkül makamını ve teslim rütbesini ve rıza derecesini kazanmak”10 hedefine odaklanmalıdır. Bunun için ise, Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin şu ifadelerine kulak verilmelidir: “Ben tahmin ediyorum ki, bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında selâmet-i kalbini ve istirahat-ı ruhunu muhafaza eden ve kurtaran yalnız hakikî ehl-i imân ve ehl-i tevekkül ve rızadır. Bunların içinde de en ziyade kendini kurtaranlar, Risâle-i Nur'un dairesine sadakatle girenlerdir. Çünkü bunlar, Risâle-i Nur'dan aldıkları iman-ı tahkiki derslerinin nuruyla ve gözüyle, her şeyde rahmet-i ilâhiyenin izini, özünü, yüzünü görüp her şeyde kemâl-i hikmetini, cemâl-i adaletini müşahede ettiklerinden, kemâl-i teslimiyet ve rızayla, rububiyet-i ilâhiyenin icraatından olan musîbetlere karşı teslimiyetle, gülerек karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve merhamet-i ilâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki, elem ve azap çeksinler.

“İşte buna binaen, değil yalnız hayat-ı uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini isteyenler, hadsiz tecrübeleriyle, Risâle-i Nur'un imanî ve Kur'ânî derslerinde bulabilirler ve buluyorlar.”11

“Bir sultan gibi, bütün kâinatın duâlarını kendi duâlarımız içine almak ve bir abd-i küllî ve bir vekîl-i umumî gibi yalnız Allah'tan yardım isteyip, kâinatın güzel bir takvimi olmak”12 için tevekkül mertebelerinde terakkî etmek ve Tevrat'ın bir âyetinde Cenâb-ı Hakk'ın “Sen benim kulum ve resulümsün. Sana 'Mütevekkil' adını verdim.”13 dediği Resul-i Ekrem Efendimiz Aleyhissalatü Vesselâm'ın yolunda yürümek ve onun bu zamandaki varisi olan Üstad Bediüzzaman ve Risâle-i Nur'un meslek ve meşrebini yaşamak temennisiyle.

Dipnotlar:

- 1- Şuâlar, s. 530,
- 2- Sözler, s. 51,
- 3- Mesnevî-i Nuriye, s. 352,
- 4- Sözler, s. 1034,
- 5- İbrahim Sûresi: 12. âyet,
- 6- Münâzarât, s. 188 (Yeni Asya Neşriyat, yeni tanzim),
- 7-Sözler, s. 501,
- 8- Age., s. 502,
- 9- Lem'alar, s. 380,
- 10- Mektubat, s. 774,
- 11- Kastamonu Lâhikası, s. 165,
- 12- Sözler, s. 508,
- 13- Mektubat, s. 286.